

Türkiye ekonomisi ikinci çeyrekte %7,6 büyüdü.

Türkiye ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde zincirlenmiş hacim endeksine göre yıllık bazda %7,6 ile piyasa beklentilerine yakın bir büyüme kaydetti. İlk çeyrek büyümesi %7,3'ten %7,5'e, 2021 yılı büyümesi de %11'den %11,4'e revize edildi.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre, Türkiye ekonomisi yılın ilk çeyreğinde çeyreklik bazda %0,7 büyümesinin ardından ikinci çeyrekte %2,1 büyüdü.

Enflasyondaki yüksek seyre bağlı olarak yılın ikinci çeyreğinde Türkiye ekonomisi cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %114,6 oranında genişledi. Böylece, Türkiye ekonomisinin cari fiyatlarla 4 çeyreklik kümülatif büyüklüğü ikinci çeyrek itibarıyla 10 trilyon TL'yi aştı. Bu dönemde USD bazında GSYH ise 828 milyar USD oldu. USD bazında yıllık GSYH büyüklüğü geçtiğimiz yılsonunda 807 milyar USD düzeyindeydi.

Harcamalar Yöntemiyle Büyüme Katkıları (% puan)	2021		2022	
	Yıllık	Ç1	Ç2	6 Aylık
Tüketim	9,5	13,3	13,9	13,6
Özel	9,1	12,9	13,6	13,2
Kamu	0,4	0,4	0,3	0,4
Yatırım	1,9	1,1	1,2	1,2
Stok Değişimi	-4,9	-9,9	-10,3	-10,1
Net İhracat	4,8	3,0	2,7	2,9
İhracat	5,3	3,4	3,9	3,7
İthalat	-0,5	-0,4	-1,1	-0,8
GSYH	11,4	7,5	7,6	7,5

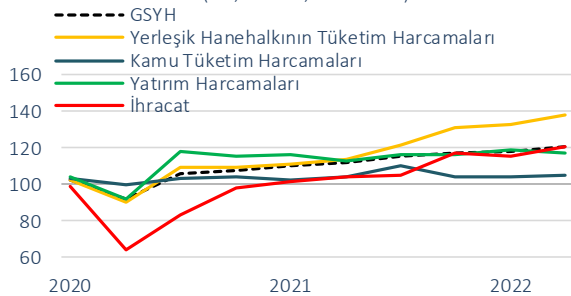
Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Özel tüketim harcamaları büyüme 13,6 puan katkı sağladı.

Güçlü büyüme performansında özel tüketim harcamalarının 13,6 puanlık katkısı ikinci çeyrekte öne çıktı. Bu dönemde, hanehalkının hizmet harcamaları zincirlenmiş hacim endeksine göre yıllık bazda %36,9 ile tarihi yüksek bir hızda artış kaydetti. Diğer tüketim mallarına yönelik harcamaların yıllık artış oranları da %20'ler civarında seyretti. Kamu tüketim harcamalarının büyüme katkısı da bu dönemde 0,3 puan ile son çeyreklerdekine yakın bir düzeyde gerçekleşti. İstatistiksel hata payını da içeren stok değişimi ise önceki altı çeyrekte olduğu gibi büyümeyi aşağı çekti.

Harcamalar Yöntemiyle Reel GSYH

(ma, endeks, 2019=100)

İhracat performansındaki güçlü seyir büyümeyi desteklemeye art arda yedinci çeyrekte de devam etti. Zincirlenmiş hacim endeksine göre, yılın ikinci çeyreğinde ihracat hacminde yıllık bazda kaydedilen %16,4'lük genişlemeye bağlı olarak ihracatın büyümeye katkısı 3,9 puan oldu. İthalattaki artış ise büyümeyi 1,1 puan sınırlandırdı. Böylece net ihracatın bu dönemde yıllık büyümeye yaptığı katkı 2,7 puan düzeyinde gerçekleşti.

Makine ve teçhizat yatırımları güçlü seyrini sürdürdü.

Yatırım harcamaları büyümeye ikinci çeyrekte 1,2 puan ile ilk çeyrekten benzer bir katkı sağladı. Makine ve teçhizat yatırımlarındaki artış güçlü kalmaya devam ederken, inşaat yatırımlarında gerileme ivme kazandı.

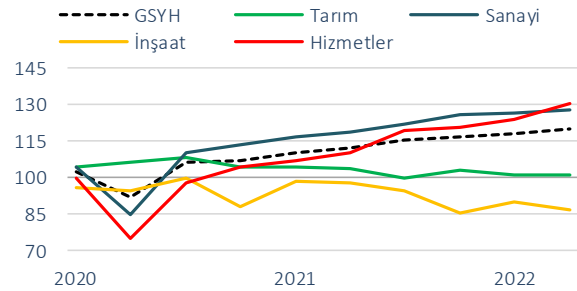
Hizmetler ve sanayi sektörü yüksek performans sergiledi.

Üretim yöntemiyle katkılar incelendiğinde, hizmetler ile sanayi sektörlerinin yılın ikinci çeyreğinde büyümeye sırasıyla 6,9 ve 1,7 puan katkı sağladığı görüldü. Geçtiğimiz yılın ikinci yarısından itibaren büyümeyi sınırlandıran inşaat sektörü ise ikinci çeyrekte GSYH büyümesini 0,7 puan düşürücü etkide bulundu. Bu dönemde tarım da büyümeyi 0,1 puan aşağı çekti.

Hizmetler sektörünün bileşenlerine bakıldığında yılın ikinci çeyreğinde finans ve sigorta faaliyetlerinde yıllık bazda kaydedilen %26,6'lık artış öne çıktı. İlgili sektörde geçtiğimiz iki çeyrekte de yüksek büyüme kaydedilmişti.

Üretim Yöntemiyle Reel GSYH

(ma, endeks, 2019=100)

Beklentiler...

Türkiye'de iktisadi faaliyet yılın ikinci çeyreğinde destekleyici ekonomi politikalarının sürdürülmesine bağlı olarak genişleme ivmesini korudu. Üçüncü çeyreğe ilişkin öncü göstergeler ekonomik aktivitede yavaşlama sinyali verirken, alınan makroihtiyati tedbirlerin ihracat ve yatırım üzerindeki etkileri takip edilecek. Avrupa ekonomilerinin enerji tedariki sorununa ve küresel ölçekte para politikasında yaşanan sıkılaşma eğilimine bağlı olarak Türkiye'nin önemli ticaret ortaklarının resesyon riskiyle karşı karşıya kalabileceğine işaret ediyor. Gerek yurt içi gerekse küresel gelişmeler paralelinde enflasyon görünümünde süregelen olumsuz görünüm de orta ve uzun vadede büyümenin kalitesi ve sürdürülebilirliği açısından risk teşkil etmeye devam ediyor.

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Gamze Can
Uzman
gamze.can@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.